

MED KNJIGAMI

L.III. št. 5

Leto 1973/74

št. 5

MED KNJIGAMI je bilten pionirske knjižnice v Kranju /oddelek pri Osrednji knjižnici Kranj/. Na leto izide 5 števil. Ureja vodja oddelka Berta Golob. Uredniški odbor: Ada Hrovatin, Bojan Pisk, Alenka Bole-Vrabec, Ivo Zrimšek. Razmnožuje Delavska univerza v Kranju.

pionirska knjižnica JE

ODPRTA NEPREKINJENO,
IN SICER NASLEDNJE URE:

VSAK DAN OD 8^h DO 18.30 RAZEN
SREDE, KO SI LAHKO IZPOSODITE
KNJIGE MED 12. in 18.30 URO,
OB SOBOTAH PA OD 8^h DO 12^h.

Julij **7.30 – 15.00**
Avgust

sreda **7.30 – 16.30**

SOBOTA ZAPRTO

5. številka biltena je nekoliko drugačna, kot so bile prejšnje. V njej smo želeli predstaviti nekaj stalnih obiskovalcev pionirske knjižnice in vas na kratek način seznaniti z vsebino novih knjig. Druge rubrike so v tej številki odpadle.

PREDSTAVLJAMO
VAM

z oznako

C

MARCELLO ARGILLI: ATOMČEK
ONDŘEJ SEKORA: DOGODIVŠČINE
MRAVLJINČKA FERDINANDA

z oznako

P

BREDA SMOLNIKAR: POPKI
ANTON INGOLIČ: DIAMANTI, RIBE
IN SAMOVAR

z oznako

M

KAREL ŠTORKAN: ME, ZGUBLJENA
DEKLETA
MIHAEL ŠOLOHOV: ČLOVEKOVA USODA

poljudnoznanstvene knjige:

James Fisher in Roger Tory Peterson

SVET PTIČEV

Walt Disney

SKRIVNOSTI MORJA

**KNJIGE Z NAŠIH
POLIC**

A T O M Č E K je bil miren. Dvignil je roko, tlesknil s palcem in kazalcem in poslal električno iskro proti generalu.

Hrust je zletel z voza, padel na tla in vse okrog njega se je kadelo. Skoraj ga ni bilo mogoče spoznati. Njegova uniforma je zgorela, na sebi je imel samo spodnje hlače.

Vojaki so bruhnili v smeh. Moški v spodnjih hlačah je vedno smešen, toliko bolj, če je general. Je bil Hrúst še general? Osmojen in napol nag je cepetal kot majhen otrok.

"Bomba je moja," je jokal, "rabit jo. Moram narediti najlepšo vojno v zgodovini človeštva. Hudoobni ste! Vrnite mi jo! Brez bombe ne morem postati gospodar sveta."

Vsi so ga začudeno gledali. Ljudje so se sklanjali skoz okna in se smejali.

"To je atomska norost," je razlagal profesor Jakob, "za to boleznijo zbolijo generali."

"Atomček," je sladko rekel general, "jaz ti dam tri kroglice in ti mi vrneš bombo. Hočeš več? Dam ti fračo in deset slikic... Prosim te, izkopati moram bojno sekuro..."

"Če hočeš, jo lahko takoj zakoplješ," je rekel profesor Jakob, "poklical bom rešilni avto. Peljal te bom k velikemu indijanskemu poglavarju Beli Halji."

Telefoniral je v norišnico in prišel je rešilni avto z dvema bolničarjema. Bila sta zelo prijazna - Hrústu sta dala otroško pištolo.

odlomek

MARCELLO ARGILLI: ATOMČEK

TREPALNICE

Mesarjeva Meta je imela zelo lepe rjave oči, tako žive in temne kot njen oče. Toda mislila je, da niso popolne. Trepalnice je imela sicer goste, vendar zelo kratke, tam pa, kjer bi morale biti obrvi, ji je poganjalo samo nekaj belega puhka. Zato je bila zelo nesrečna.

Nekega dne je med odmorom poklicala Šuštarjevo Zdeno v kot in ji zaupljivo povedala, da ti zrasejo zelo dolge trepalnice, če si jih strižeš s škarjami. Za obrvi velja seveda isto. Šuštarjeva Zdena jo je precej debelo pogledala, saj ni vedela, kam pesto moli, in ji rekla, da ji tega ne verjame in da ji je precej vseeno, kako goste so njene obrvi ali trepalnice. Šuštarjeva Zdena namreč na svojo lepoto in zunanost ni dosti dala. Imela je ravne, kratko pristrižene in zmeraj skupaj zlepljene mastne lase, goste, črne in pri nosu skupaj zraščene obrvi in pa, če si jo pogledal od strani, redke, še kar dolge trepalnice. Precej je bila debela. Bila je edina v našem razredu, kateri nismo bile nevoščljive velikih prsi, ki so se ji povešale, ker ni nosila modrčka. Ko je pri telovadbi skakala čez kozo ali igrala med dvema ognjema, so se ji tudi močno potresavale. Če bi se kateri od nas le malo tresle, bi vse druge od zavisti zelenele, a tega se pri nobeni tedaj ni bilo treba bati. Prsi so bile majhne in so trdno stale na svojem mestu.

Mesarjeva Meta je prav dobro vedela, kako je treba Šuštarjevo Zdeno dražiti.

odlomek

BREDA SMOLNIKAR: POPKI

»Ali znate popraviti tudi radio?« mu je skočil v besedo murenček. »Jasno!« je zavriskal Ferdinand. »V mravljišču smo imeli v vsakem nadstropju enega.«

»Potem pa pridite pogledat!« ga je povabil murenček. »Včeraj je šel tod mimo nekakšen cirkus; polž je vozil nekakšnega razposajenca in mislim, da so mi razbili anteno.«

Mravljinček ni črhnil besedice, kaj šele, da bi priznal, da je bil to on. Skočil je v svoj domek in se takoj vrnil z nahrbtnikom. Zares! Antena je bila pretrgana, ozemljitev izruvana in v žicah je bil zapleten popolnoma tuj val, ki k murenčkovemu radiu sploh ni spadal.

Mravljinček se je takoj lotil dela. Murenček si ga ni mogel niti dobro ogledati, tako hitro je tekal gor in dol. Tam je potrkal, tu spet s kleščami privil in takoj skočil dol.

»Gospod murenček, radio je že popravljen!«

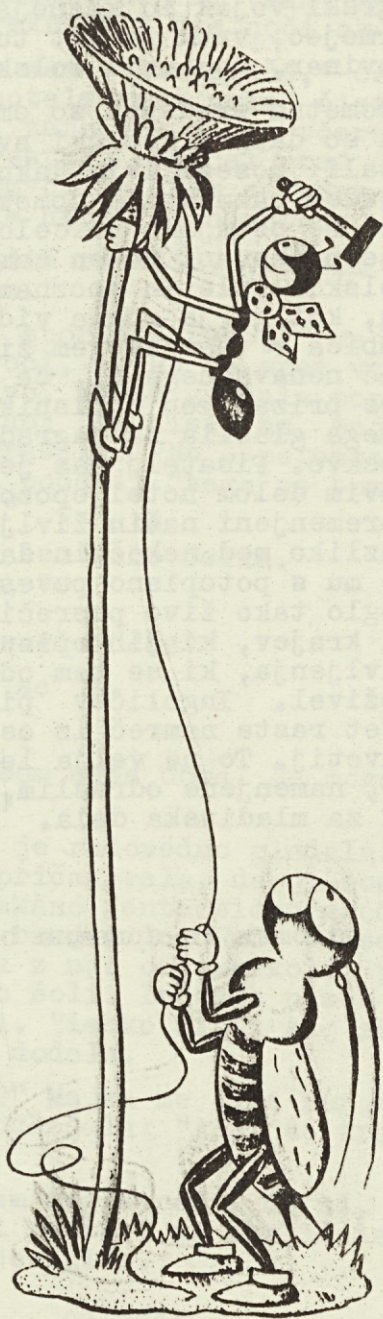
Zares je bilo popravljeno. Murenček je samo zavrtel gumb in ujel Koper. Vrtel je naprej, ujel Ljubljano. Potem je zavrtel še enkrat in ujel Rim.

Pa je zavrtel še bolj naprej, tam več ni bilo na skali nič napisano, a oglasila se je tako čudovita glasba, kakršne doslej tukaj še nihče ni slišal. Murenček se je zadovoljno zleknil med vrati in poslušal te čudovite melodije.

Mimo je priletel metulj in si dejal:

odlomek

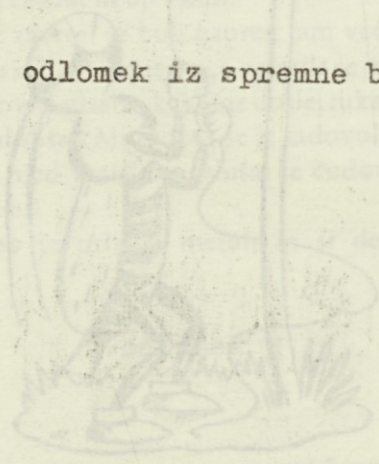
ONDŘEJ SEKORA: DOGODIVŠČINE
MRAVLJINČKA FERDINANDA

N O V A Ingoličeva povest se dogaja v Sibiriji. V njej se vzporedno odvijata dve zgodbi: dežova in vnukova. Ded je Sibirijo doživel kot ujeti avstro-ogrski vojak in kasnejši rdeče-armejec, vnuk pa kot turist - novinar, dopisnik šolskih Iskric.

Prometna sredstva so omogočila, da so daljni kotički sveta postali dosegljivi. Tako se je ljudem razmaknila domovina. Nič več ne ostajamo po celo življenje prikovani na en sam kraj. Na šolskih izletih spoznamo več sveta, kot ga je mogla videti prababica v vsem svojem življenju. Nič nenavadnega ni, če si dandanes prizadeven dopisnik pionirskega glasila za nagrado ogleda Moskvo. Pisatelj nas je s svojim novim delom hotel opozoriti na spremenjeni našin življenja, na razliko med nekoč in danes. To se mu s potopisno povestjo ne bi moglo tako živo posrečiti, če ne bi krajev, ki jih opisuje, in življenja, ki se tam odvija, sam doživel. Ingoličev pisateljski svet raste namreč iz osebnih doživetij. To ne velja le za romane, namenjene odraslim, ampak tudi za mladinska dela.

odlomek iz spremne besede

ANTON INGOLIČ:
DIAMANTI, RIBE IN SAMOVAR

R E K L A sem:

"Zakaj misliš?"

"Veš kaj," je rekla Majka, "pojdi se našminkat! Saj si taka, kakor da bi prekrokala dve noči skupaj!"

Pokimala sem: "Že mogoče," čeprav sem ji hotelā reči nekaj čisto drugega, zato ker mi je včerajšnji dan neprestano migljajal pred očmi. Ko je pozvonilo, sem se zdrznila ter rekla hitro in odsotno:

"Mi posodiš rdečilo? Vse sem pozabila doma."

"Kaj naj storim s teboj?" Majka je pripravila oči, in ko je spet vzdignila glavo, me je gledala popolnoma resno: "Da nisi, hm, saj veš?" me je vprašala. "No - potemtakem -" je rekla počasi, "tega ne bom raztrobila!"

"Majka," sem tiho rekla.

"Je res?"

"A imaš zvečer čas?"

Zarežala se je.

"Zakaj?"

"Mogoče bom sama doma. Ne mogoče, zagotovo!"

Majka me je radovedno gledala. Gotovo je pričakovala, da ji bom povedala kakšno fantastično zgodbo. To me je razjezilo. Rada bi se pogovarjala z njo o čemerkoli, pa čeravno o šoli. Le sama nisem hotela biti. "Lahko bi si kaj skuhalo," sem dodala.

"Skuhali?" Majka me je z nerazumevanjem pogledala: "A ni to trapa-rija?"

Preden sem mogla reči, da ni, je zaškripal zvočnik in zaslišale smo ravnateljev glas.

odlomek

KAREL ŠTORKAN:ME, ZGUBLJENA DEKLETA

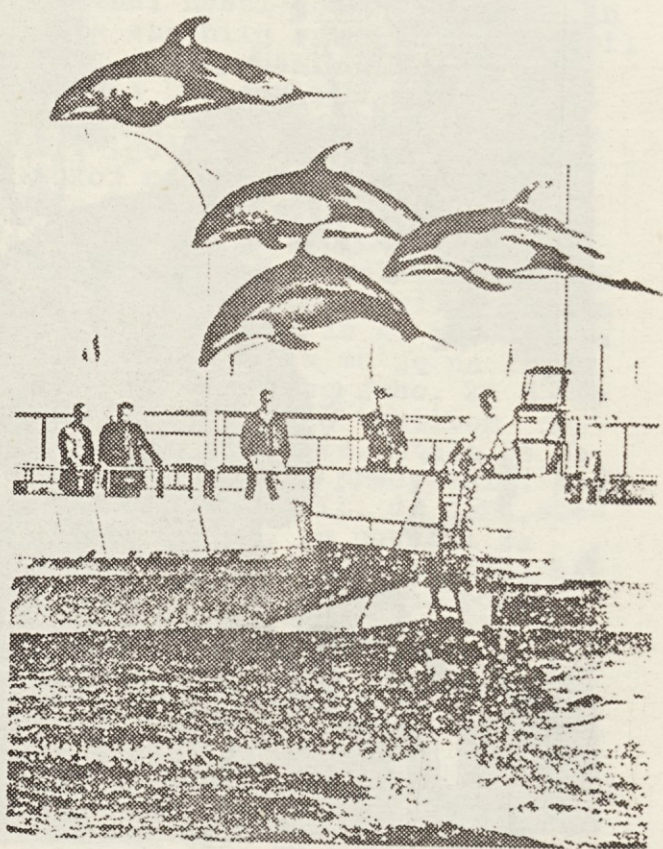
A V T O sem pustil pred vhodom, dvignil svojega novega sinčka v naročje in ga nesel v hišo. On pa, kakor me je bil objel okoli vratu, tako se ni odtrgal od mene prav do stanovanja. Prižel je lice k mojemu neobritemu obrazu, kot da bi se prilepil. Tako sem ga tudi nesel noter. Gospodar in žena sta bila ravno doma. Vstopil sem, jima pomežiknil in veselo rekel: "No, pa sem našel svojega Vanjuško. Sprejmite naju, dobri ljudje!" Oba brez otrok sta takoj razumela, za kaj gre, in sta začela tekati in vse urejati. Jaz pa nikakor nisem mogel odtrgati sina od sebe. Potem sem ga le nekako pregovoril. Umil sem mu roke z milom in ga posadil za mizo. Gospodinja mu je na krožnik nalila zeljno juho, ko pa je videla, s kakšnim apetitom je jedel, je zajokala. Stala je ob peči in jokala v predpasnik. Moj Vanjuška je opazil, da joka, stekel je k njej, jo pocukal za krilo in rekel: "Teta, zakaj pa jokate? Oče me je našel poleg gostilne, tega bi se morali vsi veseliti, vi pa jočete." Ona pa, moj bog, še bolj v jok, vsa se je raztopila.

Po kosilu sem ga peljal k brivcu ostrič, doma sem ga v kadi okopal in zavil v čisto rjuho. Objel me je in mi tako na rokah zaspal. Pazljivo sem ga položil na posteljo, se odpeljal na silos, raztovoril žito, avto odpeljal v garažo in brž po trgovinah. Kupil sem mu suknene hlačke, srajčko, sandale in platneno čepico.

odlomek

MIHAIL ŠOLOHOV: ČLOVEKOVA USODA

WALT DISNEY: SKRIVNOSTI MORJA

181d Tangare

Podružina Tanagerinae, holocen →

Rodovi: 61 živečih

Vrste: 191 poznanih; 191 živečih, 2 fosilni

Izvor: nedvomno ameriški, mogoče južnoameriški, edini fosil iz Puerto Rica

181e Lastovičja tangara

Podružina Tersiniinae, zgornji pleistocen →

Rod in vrsta: 1 živeča in fosilna

Izvor: nedvomno južnoameriški; edini fosil brazilski

181f Sladkorni ptiči

Podružina Coerebinae

(1) Turkizni ptiči

Pleme Dacnini, fosili nepoznani

Rodovi: 9 živečih

Vrste: 16 živečih

Izvor: nedvomno južnoameriški; lahko ga štejemo v podružino 181d

(2) Sladolizci

Pleme Coerebini, holocen →

Rodovi: 3 živeči

Vrste: 10 poznanih; 10 živečih, 1 fosilna

Izvor: nedvomno južnoameriški, fosil iz Puerto Rica; pleme lahko štejemo v družino 182

182 Gozdni pevci

Družina Parulidae, srednji pleistocen →

Rodovi: 18 živečih

Vrste: 113 poznanih; 113 živečih,

4 fosilne ali subfosilne

Izvor: verjetno severnoameriški;

najstarejši fosil, *Geothlypis trichas*, Florida

183 Suknarji

Družina Drepanididae, fosili nepoznani

Rodovi: 7 živečih, 1 pozno izumrla

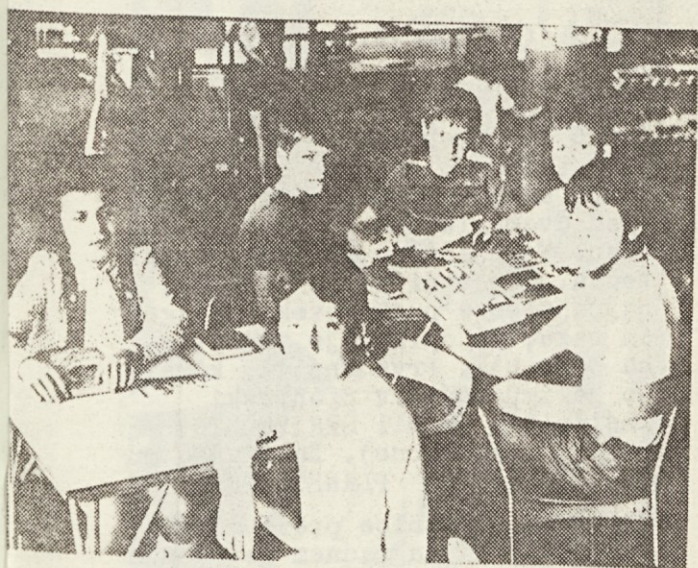
Vrste: 22 poznanih; 14 živečih, 8 pozno izumrlih

Izvor: nedvomno havajski, predniki so bili predstavniki družine strnadov ali verjetneje družine ščinkavcev iz Amerike

P R E D S T A V L J A M O V A M

NAŠE

BRALCE

V PIONIRSKI KNJIŽNICI

Od leve proti desni sedi to:

darja božič

bojana kokal

zoran jerala

roman jerala

miha žemlja

zoran radanovič

ZORAN RADANOVIČ

(7.r.osn.š.Lucijan Seljak)

Z O R A N sploh ni vedel, da je v Kranju pionirska knjižnica. Zanja so mu povedali prijatelji. Pred dvema letoma je postal njen član. V knjižnico prihaja vsak teden. Izposodi si po 6 knjig. Najraje bere pustolovske knjige, in take, ki opisujejo znanstvena odkritja. Prva knjiga, ki si jo je izposodil v pionirski knjižnici, je bil SKRIVNOSTNI OTOK (Jules Verne). Zelo všeč mu je bila knjiga PLANET TREH SONC.

Zoran bo počitnice preživel v Vojvodini na nagradnem letovanju s člani recitacijskih krožkov. V šoli recitira že od 5. razreda, in to vedno le resne in borbene pesmi. Od vseh pesmi, ki jih pozna, mu je najbolj všeč KRVAVA BAJKA (Desanka Maksimović). Prebral jo je v originalu in prevodu, a pesem se mu zdi v izvirnem jeziku dosti lepša. Čeprav rad recitira, si v knjižnici nikoli ne izposodi kake pesniške zbirke.

Zoran pravi, da bo knjižnico obiskoval tudi med počitnicami.

MIHA ŽEMLJA

(3.r.osn.š.Dr.F.Prešeren)

M I H A je prišel prvič v pionirsko knjižnico, ko je začel hoditi v šolo. ŽIVALI V GOZDU je bila prva knjiga, ki jo je prebral. Zdaj se seznanja z vsebino Buffala Billa in Davida Crocketta. Pravljič Miha ne bere. Pravi, da bo med počitnicami, ki jih bo preživel doma, pri teti in na morju, bral samo resne knjige.

Igral bo tudi nogomet in izpopolnjeval zbirko raznih slik.

PRIMOŽ ČERNE

(3.r.osn.š.Simon Jenko)

P R I M O Ž prihaja v knjižnico vsak teden. Rekel je, da ne bi imel kaj početi, če ne bi bral. Všeč so mu napete in smešne zgodbe. Take knjige prebere tudi po trikrat. Vedno si izposodi vsaj po pet knjig. V pionirsko knjižnico je prišel prvikrat, ko je bil star štiri leta. Danes je vzel domov te knjige:

V PASTI
RACKO IN LIJA
TRINI
TRI ZGODBE
ZLATA TROBENTA

Zelo rad berem.

Že, ko sem bil majhen, sem se vpisal v knjižnico. Takrat sem vzemal slikarnice. Doma mi jih je brala mama.

Pozneje sem prebiral pravljice. Prebral sem vse pravljice, kajr jih je v knjižnici. Vseč so mi tudi neverjetne in šaljive prigode. Pri ljubile so se mi knjige o Ključcu, o me, Neznačiku in podobne. Zdaj najraje berem napete resnične zgodbe. Učim se iz vseh knjig, iz katerih se učim.

Vsak teden preberem 4 do 5 knjig. Razen tega berem tudi revije in časopise, ki jih imamo doma.

Erne Pimož

DARJA BOŽIČ

(3.r.osn.š.Simon Jenko)

D A R J A je v pionirsko knjižnico vpisana šele pol leta, toda vsak teden si izposodi najmanj tri ali štiri knjige. Všeč so ji pravljice - zaradi čarobnosti. Čeprav obiskuje tudi glasbeno šolo (uči se igrati klavir), pravi, da je knjige o glasbi in glasbenikih ne bi zanimale. Prva knjiga, ki jo je prebrala, je bila Ribičičeva NANA MALA OPICA. Še bolj všeč kot ta ji je bil MIŠKOLIN, četudi sploh ne zna povedati zakaj. V svoji knjižnici ima največ knjig, ki pripovedujejo o živalih. Veliko jih ji je kupila stara mama.

BOJANA KOKAL

(3.r.osn.š.Simon Jenko)

B O J A N A je tri leta vpisana v pionirsko knjižnico. Prva knjiga, ki si jo je izposodila, je bila MATIČEK IN MAJA. Tudi doma ima veliko knjig. Najraje bere pravljice.

Počitnice bo preživela pri stari mami in na morju, jeseni pa se bo spet oglasila v knjižnici.

DARJA BOŽIČ PRIPOROČA ZA BRANJE
NASLEDNJE KNJIGE:

PTIČJE JEZERO
PESMICE IN POVESTICE
BABICA V JABLANI
STORŽKOVO POPOLDNE
TAKE ŽIVALSKÉ
UDARNA BRIGADA
OSTRŽEK
MIŠKOLIN
LUKEC IN NJEGOV ŠKOREC
NAJBOLJŠI KLJUKEC NA SVETU

BOJANA KOKAL PRIPOROČA:

DOGODIVŠČINE MRAVLJINČKA
FERDINANDA
VALAŠKE PRAVLJICE
KEKČEVE ZGODBE
NEZNALČKOVE PRIGODE
SOLZICE
NAJLEPŠE PRAVLJICE
SLOVAŠKE PRAVLJICE
KLICALI SO ME LENI
MAČEK MIKEŠ
KAMNITI MOST
ZLATA VODA
POZOR ČRNA MARELA
PIKA NOGAVIČKA
KNJIGA O TITU
GORA BISEROV
MARY POPINS

ZORAN JERALA

ROMAN JERALA

(4. in 6. r. osn.š.Simon Jenko)

Z O R A N in R O M A N sta brata. V knjižnico sta se vpisala pred tremi leti. Ni sobote, da ne bi vzela domov po 9 ali lo knjig. V knjižnico prihajata skoraj vedno skupaj. Tudi knjige prebirata skupaj. Celo v glasbeni šoli igrata isti inštrument. Ko sta po treh letih končala z melodiko, sta se navdušila za rog.

Bereta znanstveno fantastiko in poljudnoznanstvene knjige o živalih. Navdušena sta nad knjigo LANCELOT BIGGS VESOLJSKI PILOT (Nelson Bond). Prebrana dela jima koristijo tudi v šoli. Oba zanima življenje v naravi, zato sta se vpisala v šolski taboriški odred. Roman bi bil po poklicu rad biolog. Veseli ga raziskovalno delo v inštitutu. Zoran pa bo veterinar, ker ima najraje živali.

"Zdaj gradimo svojo hišo," sta rekla, "potem bova lahko imela svojega psa."

ANDREJ ŠETINA

(končal je 8. r. osn.š.)

A N D R E J je član pionirske knjižnice od prvega razreda dalje. Ne more reči, katera je njegova najljubša knjiga. Rad bere dela Julesa Verna. Prva knjiga pa, ki jo je v življenju prebral, je pripovedovala o rački. Iz nje je spoznal, da se morajo živali boriti za svoj obstoj.

Na vprašanje zakaj bere, je Andrej odgovoril:

"Zato, da izkoristim prosti čas, da spoznavam svet in si širim obzorje."

Znanje, ki ga pridobiva iz knjig, mu koristi tudi v šoli. Že več let prebira knjige v angleškem jeziku, ker se je angleščino začel učiti, že ko je bil star 6 let. V pionirski knjižnici si izposodi po pet angleških knjig hkrati. Bere jih zato, da si širi besedni zaklad.

Fantje se radi ukvarjajo s športom, vendar Andreja šport ne zanima. Spremlja pa dogodke zunanje politike. V osnovni šoli je bil predsednik kluba OZN. Jeseni se bo vpisal na gimnazijo. Postati želi astronom.

Počitnice bo preživel ob knjigi. Tudi sam ima že bogato knjižnico. Kmalu bo na njegovih knjižnih policah stala dragocena izdaja:

ZGODOVINA V SLIKAH

To bo nagrada za odlično pričevalo.

M. Skerlava: Na denka

W. Weiss: Akvarij

S. Schmitz: Terarij

Noč bliskov

Zbirka ZLATA KNJIGA II. letn.

Karel Štorkan:

Me, zgubljena dekleta

Branko Čopić:

Oslovska leta

J. Cigler: Sreča v nesreči

Fischer-Peterson: Svet ptičev

W. Disney: Skrivnosti morja

E. T. Seton: Winnipeški volk
Rolf gozdovnik
Črni kl'usač

M. Ogrin: Od Kalifornije do Ognjene
zemlje

Nove knjige

I Z V S E B I N E

KNJIGE Z NAŠIH POLIC	str. 2
PREDSTAVLJAMO VAM NAŠE BRALCE	str.14
NOVE KNJIGE	str.24

Naslovna stran:

V PIONIRSKI KNJIŽNICI

Fotografije: Cveto Zlate, član
fotokluba pri Centru za estetsko
vzgojo Kranj

